

Zvláštní Rožnovské číslo.

Oběžník je vydáván nepravidelně - dle potřeby. Zasiíláme jej všem zájemcům zdarma a je n e p r o d e j n ý !

Vydává Osvětová Beseda při JNV v Opavě - zájmový kroužek Esperanto.

Řídí: Kuzník Jaroslav.

Rožnov se dočkal.

Ano dočkal se již po třetí těch mladých lidí a přátelů mládí, kteří se zde scházejí, aby se v tomto místě v družném kolektivu seznámili, navázali nerozlučná přátelství, a použití těchto styků k těsnější spolupráci po návratu domů.

Rožnov je dnes jakási jiskérka, která zapaluje v jednotlivých samideánech krásnou touhu prospěti všemu lidstvu a přinést mu dorozumění a odstraniti všechny překážky, které dělí jednoho člověka od druhého. Avšak brzy se tato jiskérka projeví jako plamen mohutný, sílící, neboť Rožnov nám vychovává nové učitele Esperanta, kteří jsou nejoddanějšími esperantisty, houževnatí šířitelé naší myšlenky a iniciátoři mnohých metod jak získávat pro naše adepty.

Nejsme již sami, je nás mnoho a už existuje jen málo izolovaných esperantistů, neboť tito, jsou-li alespoň trochu nadšení pro Esperanto, si již dávno utvořili kolem sebe kroužek - kolektiv několika s-ánů, kterým se pak práce daří mnohem lépe. A tak vlastně naše hnutí z velké své části roste geometricky, to znamená, že každý získaný esperantista vytváří znovu kolem sebe nové pracovníky, kteří se stanou něco později rovněž induktory přenášející esperantskou myšlenku na nové jedince.

Vývoj celého světa ve všech směrech jde mílovými kroky kupředu a rovněž se nezastavil i v esp. hnutí a proto jistě budeme v brzké době potřebovat mnoho učitelů, kteří nastoupí do škol, kde se snad již brzy uskuteční naše dlouholetá přání, aby Esperanto bylo zavedeno do všech škol středních a škol vyššího stupně. Nelze čekat až do této doby, avšak musíme se už nyní připravovat, abychom v případě potřeby mohli krýt okamžitě všechna místa, kde bude potřeba učitelů Esp.

A jak jsem již řekl, pro tuto pro nás esperantisty již zcela vítěznou akci nás připravuje i Rožnov, učiliště hlavně mládeže, která může během ještě před nimi stojícího život pro naši krásnou věc nejvíce udělati.

A tedy ti, kteří navštívujete letos kurs pro pokročilé, vaší svatou povinností je během příštího roku ovládnout Esperanto tak, abyste mohli v příštích rožnovských kursech také zasednout před zkušební komisí jako kandidáti učitelé a svými dobrými kvalitami pomáhati rychlému rozvoji a konečnému vítězství naší myšlenky. A proto příští Rožnov ať je cílem mnoha samideánů, kteří se přijdou v Esperantu zdokonalit, a kteří pak si vykonají zkoušky z Esperanta.

Na shledanou za rok ve IV letní škole Esperanta V Rožnově.

JKu

Co z nás udělá jeden kvádr

Chceme mezi sebou navázat spojení a spolupráci. My dnes můžeme říci, že se nám to pomocí 4 mládežnických oběžníků začalo dařit. Ale přece nemůžeme být spokojeni. Je ještě bodně míst v naší republice, kde nadšené kolektivy mladých vyvíjejí činnost, ale tuto neumějí prodávat, ani nevědí jak prodávat a komu.

Mnozí na brněnském kongresu nadšení pro navázání spojení úplně vysadili a už jsme o nich neslyšeli. Příčinou toho byl pocit cizoty, a to, že se těm, kterým měli hlášení posílat, necítily nijak zavázání, ani je vlastně osobně neznali. Nezklamali jedině ti zástupci, kteří s námi o něco později prožili 14-denní rožnovskou školu. Těm měla Praha, Ostrava, Plzeň, Brno, Opava, Háj a .j. možnost

dokonale si pohovořit o těžkostech, a po 14-ti dnech jsme se rozcházel jako nejlepší přátelé a jeden k druhému cítili povinnost, abychom dostáli ujednanému slibu. To je příčina, proč Junularo Ostrava, Opava, Háj, Praha, Brno, Plzeň byly po celý rok v neustálém styku.

Z toho vidíme, že nestačí být jen nadšeným stoupencem, ale musíme se vzájemně seznámit a najít jeden v druhém osobního přítele.

Jsme velmi potěšeni, že letošního roku jsou přihlášení zástupci z téměř 20 míst, což je zárukou, že těchto 20 skupin bude po celý rok ve spojení a spolupráci.

Zde vidíme možnost, jak udělat z nás ohromný kvádr. Masově se zúčastňovat mládežnických kursů. My, kteří jsme prožili 14 dnů pod jednou střechou, nevidíme pod slovem junularo Plzeň neznámou mlhovinu, ale Luďku Šloufovou, vždy se usmívající a připravenou pro jakoukoliv informaci. U slova junularo Ostrava, Opava, Háj už vidíme zase mnoho jedinců s dobrými organizačními schopnostmi, a tak je to se všemi, se kterými jsme prožili RpR 1950.

Vy, kteří nemáte možnost zúčastnit se celého běhu, přijďte se na naši esperantskou rodinu alespoň podívat.

Dr. Kočvara

Ni rememoras unuan esp. somerlernejon en Rožnov.

Meze de la arda somero ni veturis al Rožnov kun intenco pasigi nian forpermeson en esperantista sfero. Ĝis tiu tempo multaj partoprenantoj ne havis okazon vivi en esperantista kolektivo kaj ekzistis ankaŭ ĉeestantoj, kiuj gajnis pri nia movado nur nekompletajn sciigojn. Tiujn ĉi homojn instigis al nia somerlernejo aŭ iu el fervoraj gesamideanoj, aŭ ili mem serĉis konvenan refreŝigan ferilokon kaj eble hazarde legis afiŝon pri la ripozamuzaj esp. kursoj, kiu estis tre allogema.

Tiamaniere ni troviĝis en la valaka urbeto; homoj el diversaj lokoj de nia respubliko: malsamaĝaj, kun diferencaj kleroj kaj opinioj. Kaj jam dum la unua tago ni ekkonis, ke Rožnov gajnas korojn de ni ĉiuj, ke ni ĉi tie estos feliĉaj kaj bonhumoraj kaj la adiaŭo kun ĝi certe ne estos facila.

Kiu rezultatigis tiun ĉi mirekindaĵon? Kelke da oferemaj gesamideanoj. Ili scipovis kuraĝigi nin, se ni dubis pri niaj sukcesoj, ili kapablis sincere kaj senprofite konsili, helpi kaj zorgi pri komforto kaj amuzo de aliaj gesamideanoj. Kvankam la tuta ilia aktiveco estis diskreta, tamen ni ĉiuj sentis ĝin kaj tial ni estis en Rožnov tiel kontentaj kaj vivis kiel unu granda familio esperantista.

Ni kleriĝadis krom la normala instruado ankaŭ en la naturo - dum la komunaj ekskursoj. Tiuokaze rakontis al ni siajn spertojn kaj impresojn la pli feliĉaj samideanoj, al kiuj jam oni ebligis viziti Esp. universalan kongreson. Dum la kontakto, kun aliaj gesamideanoj ni estis kapablaj almenaŭ iometo imagi ravecon de la tutmonda kongreso, kie kunvenas homoj el diversaj landoj kaj tamen ili interkompreniĝas, ĉiuj sentas reciprokan proksimecon, ĉar ilin kunligas unu granda bela ideo.

La tagoj pasegis. Dum varmega posttagmezo antaŭ forveturo amuzis nia junularo ĉe rivero. Ili ŝercas Esperante. Antaŭ nia tempopasigo en Rožnov ni estis kapablaj per nia lingvo nur malfacile esprimi eĉ plej simplajn frazojn. Kaj nun ni parolas jam flue. Kiel ni estas fieraj pro tio kaj kiel la fakto ĝojas nin!

Meze de la amuzo foriras unu samideanino montsupren al arbaro. Eble oni povus supozi, ke la amuzo inter la gejunuloj ne plaĉas al ŝi. Sed tio ne estas la kaŭzo. Vere ne! Tamen estas tie tiel agrable kaj gaje. Sed antaŭ ol ni forveturos el Rožnov, ŝi devas adiaŭi sola, tute sola kun la kara regiono en kiu ŝi forgesis ĉiujn malfacilaĵojn kaj ĉerpis tiom da novaj fortoj al plua laboro, kie ŝi ekkonis multajn bonajn homojn kaj valoron de vera amikeco. Ĉio, ĉio estis ĉi tie afabla: homoj, medio, eĉ la vetero estis favora. Sur la monteto ŝi haltiĝas kaj per la okuloj ĉirkaŭprenas la pejzaĝon, la silentan afablan pejzaĝon en plej ridema verdo de la somero.... "Belega vidaĵo, ĉu ne vero, fraŭlino?" Ektimiĝeme ŝi flanketurnas kaj rigardas blujajn okulojn de blankhara sinjoro, kiu

senkulpigas sin pro la interrompo. Ankaŭ li estas ĉi tie kiel gasto, li kuraciĝas en la loka sanatorio. Ne, senkulpigo ne estas necesa. Preskaŭ senintence rakontas nia samideanino la kaŭzon de sia ekrevado. Ĉiun ĝojon, kiun ŝi enhavas, ŝi devas sciigi al iu, kaj maljuna sinjoro estas kompleza aŭskultanto. Sed subite ŝi embarasiĝas. Ĉu la babilado ne laciigas sinjoron? Sed la maljunulo nur ridetas kaj komprenas ŝin. Esperantisttan junularon li konas. Li observis ĝin dum sia restado en Rožnov. Ankaŭ li aŭskultis la belajn kantojn. Jes! Tiajn junajn homojn ni bezonas! Junularon, kiu scipovas noble ĝoji el la vivo, kiu estas entuziasmigita al ĉio, kio estas bona kaj bela.

Samideanino estas feliĉa kaj tamen ŝi miras, kiel la sinjoro junularon komprenas. Sed tuj ŝi ekscias, ke li vivis multe da jaroj inter gejunuloj. Li estas profesoro. Kompreneble, li ne instruas plu. Jam longe ne. Pro maljunaĝo. Sed rigardo al junularo almemorigas lin proprajn studentajn jarojn.

"Ĉu vi ŝatas la rememorojn?" demandesploras ŝi.

"Kiu ne ŝatus ĝin! Ho juneco, juneco,... printempo de la vivo! Eĉ mia somero jam pasis."

"Ankaŭ aŭtuno estas bela, sinjoro profesoro," mallaŭte ekparolas la knabino. "Certe..... estas. Se oni povas kun trankvila konscienco rigardi reen al estintaj jaroj de honeste farita laboro."

Vesperigo jam vualis la urbeton, kiam la "vagantino" revenis inter gesamideanojn kun konvinko, ke ankaŭ esperantistoj plenumos ĉion por sia ideo, ke ankaŭ ilin post jaroj kontentigos rezultoj de propra laboro.

Rožnovo, vin ni ofte rememoros!

J.S.

Legendo pri Salmonto (Soláň).

En malriĉa regiono sub Beskidoj vivis foje knabo Jurko. Jam antaŭ longe li orfiĝis kaj devis, kompatinda, de plej juna aĝo mem vivteni sin. Sed tamen li ne plendis. Ĉiutage li elpeladis ŝafaron de riĉa bienulo al montetoj, tie eksidis, paŝtis la bestojn, rigardis la belegan pejzaĝon sub si kaj ludis gajajn melodiojn sur sia fajfilo.

Dum li foje muzikis, ekvidis la knabo subite, ke lia areto malaperis. Zorgeme li kuris tien kaj reen, vokis, fajfis - sed tane. Eĉ ne unu ŝafeto montriĝis. La knabo eĉ ne kuraĝis pensi pri tio, kia puno atendus lin hejme, se li devus reveni sen ŝafoj. Kia malfeliĉo! Sed tamen li trovis la tutan areton, staranta trankvile ĉirkaŭ strange blanka ŝtonego kaj fervore lekanta ĝin el ĉiuj flankoj. Scivoleme ankaŭ Jurko kliniĝis kaj gustumis. Ĉu estis ĝi ebla? Sur la lango li eksentis puran, veran salon!

Senprokraste li kolektis la bestojn kaj rapidis hejmen. Kiom miregos la sinjoro, kiam li raportos al li pri trovita riĉaĵo! Jes, vere la bienulo eĉ kredi ne volis, ke ĝi povus esti vero. Sed mem konvinkite, ke la knabo ne mensogis, jam meditas pri komforta, senlabora vivo, kiun nun li kiel riĉulo ĝuos! Ho, jes, atendas lin agrabla tempo - se nur la knabaĉo ne perfidus, ke la roko enhavas la salon. Kiel malebligi, ke li rakontu al vilaĝanoj pri sia trovaĵo? Nur unu maniero sekurigis al li veran sukceson!

"Jurko", diras la bienulo kun mallica, terura ekrido. "Konduku min ankoraŭfoje al la roko, por ke mi mem povu rigardi, ĉu vi ne eraras!" Senruze la knabo obeas kaj kun ĝojo ekmarŝas. Ja feliĉigas lin, ke li povas priservi sian sinjoron. "Jen ĝi estas" - mansignas li al la ŝtonego, atingante la ĝustan lokon.

Sed en tiu momento fortega puŝo faligas la knabeton en profundaĵon, kie post momento trovas la bienulo nur kadavron de Jurko. Vitrece rigardas grandaj, bluaj okuloj kaj ĉirkaŭ la lipoj kvazaŭ rigidiĝus feliĉa, ĝoja ekrido de la knabo.

Nun estas vojo al la trezoro libera. Sed la bienulo ne povas retrovi sian trankvilon. Daŭre turmentas lin bildeto de pala, knaba vizaĝeto kun ĝoja rideto ĉirkaŭ la lipoj. Kaj la roko, loko de lia krimo, per stranga, magia forto altiras lin al si; post nelonga tempo trovas tie vilaĝanoj nur malvivan korpon de bienulo.

La salo neniam plu aperis en la monto. Nur la nomon ĝi postlasis, de post tiu tempo oni nomas la monteton Salmonto (Soláň).

Parodio de amo - aŭ amo per okuloj de esperantisto.

Poje estis unu tre aminda juna homo kaj unu tre bela juna knabino. --- La komenco aspektas kiel tute ordinara fabelo, kiun iam dum nia juna aĝo rakontis al ni avinjo; sed ĉi tiufoje ĝi estas rakonto vere reala, kaj tiuj du homoj vere ekzistis.

Do tiuj du homoj estis tre junaj, tre belaj kaj tre amindaj kaj tre..tre..tre,.. almenaŭ tio ŝajnis al ili, ĉar ili tre amis unu la alian kaj kiel estas konate, amo faras homon surdan kaj blindan. Sed tiu ĉi juna homo - ni nomigu lin Zdeněk - havis unu grandan mankon, kiun ne povis al li tiu lia Lidunjo pardoni.

Li konis ian strangan lingvon, nomis ĝin Esperanto kaj kie li trovis ĝin, Libunjo ne scias. Eble ĝi ne estas tiel entute malbona, sed Libunjo malamas ĝin tial, ĉar pri ĝi nia Zdeněk senĉese parolas kaj plej ofte en tre ne konvena tempo! Kiam ili vespere kune promenadas. Libunjo dezirus, ke li rakontu al ŝi, ke ŝi estas tiu knabino, kiu havas tiujn plej belajn okulojn en la mondo kaj ke li amas ŝin el ĉio alia plej multege..., kaj ĝuste en tiu ĉi momento komencas Zdeněk rakonti pri Esperanto! Sed se li nur parolus, li tute brulas, liaj vangoj ruĝiĝas, al liaj okuloj elsputas fajreroj kaj li rakontas tiel fervore pri Esperanta movado, pri ĝia nobla idealo de fratigo de ĉiuj popoloj, ke al Libunjo ofte ŝajnas, ke Zdeněk forgesas ŝian ĉeeston. Kaj tial ne povas Libunjo ami Esperanton; ŝajnas al ŝi, kvazaŭ ĝi prenas al ŝi la amon de Zdeněk.

Dum ia ekskurso konatiĝis Libunjo kun tre aminda knabino. Post la reveno ŝi decidiĝis, ke al sia nova amikino ŝi prezentos sian Zdeněk. Jam ŝi ĝojis, kiel bele ŝi ĉion aranĝos, kiel ŝi estos je li fiera. Al unu kunveno kun Zdeněk ŝi prenis sian amikinon kune. Zdeněk, kiel kutime, senpacience paŝetadis. Li ekrigardis acide, kaj pripensis, kiun lia Libunjo alkondukas. Ŝi dume solene bonhumorigis sian voĉon kaj preparis sin prezenti ilin reciproke, kiam okazis io, kion neniu el ili atendis. Slávka ekvidinte la verdan steleton sur la jakfaldajo de Zdeněk, surprizite ekvokis: "Ĉu vi estas esperantisto?" Al Zdeněk, eĉ al Libunjo, tio efikis kiel fulmo, kompreneble al ĉiu iom alie. Montriĝis, ke Slávka estas longjara esperantistino. Kaj ili jam ne atendis, kiam Libunjo prezentos ilin unu al la alia, sed ili faris tion solaj kaj tuj ekkomencis vigla konversacio ...

Kompatinda Libunjo ŝajnis al si tute superflua ĉi tie kaj en pensoj ŝi koleris kontraŭ si, ke ŝi ja ĉi tien Slávka alvenigis. Kiam ili adiaŭis, proponis Slávka, ke venonte ŝi denove kun Libunjo venos. Tiu diris nenion. "Ke Zdeněk ne pensu, ke mi ĵaluzas al ŝi, ja mi havus al kiu, kaj spite tion mi prenos ŝin kun mi!" diris al si hejme ekscitigita Libunjo.

Sed okaze de venonta kunveno ŝajnis al Libunjo ke tiuj du faras ĉion spite al ŝi. Kiam ili parolis ĉeĥe, tio ne estis ankoraŭ tiel malbona, sed pli aĉa ĝi estis, kiam ili aŭdigis ian frazon Esperante. Libunjo tute ne sciis, kion ili pribabilas; kaj se ili hazarde pro io ekridis, rapide ŝi ĉirkaŭrigardis sin ĉiuflanke kaj ordigis sin, ĉar ŝi pensis ke ili ridas al ŝi; ŝi estis necerta, malbonhumora, malkontenta mem kun si, ĉagrenita kaj ekscitiĝema. Ŝi sentis, ke tian situacion ŝi longe ne eltenos.

Jam kelkfoje ŝi volrs proponi al Zdeněk, ke ili disiĝu, ke li komeccu promeni kun Slávka, se li kun ŝi pli bone komprenas, sed ĉim ŝi sentis, ke tio ne estas ĝustloke, ke Zdeněk tamen amas ŝin.

Ŝi decidis tial pro io alia. Ŝi ekrememoris, ke foje diris al ŝi Zdeněk, ke Esperanto estas tre facila lingvo. Ŝi pensis, se tio estas tiel, do en unu semajno mi Esperanton ellernos kaj poste mi montros al ili. Kaj vere! Ŝi vizitis librovendejon, aĉetis tie lernolibron de Kilián: hejme ŝi eksidis kaj tuj ŝi ekkomencis. Tutan semajnon ŝi estis per neniu hejme kaj lernegis kaj lernegis.

Post momento saltadis aŭtaŭ ŝiaj okuloj ĉiuj tiuj sufiksoj kaj prefiksoj, ĉiuj genroj kaj verbotempoj, sed Libunjo ne cedis el tiu ĉi vojo. Tamen ŝi ekkonis ke tio daŭros ion pli ol unu semajnon, ol ŝi kapablos prononci iom mezbonan frazon, sed tio ne prenis al ŝi la kuraĝon. Ŝi iris sian celon.

Ĝis kiam venis la sopirata tago de "venĝo". Kiel kutime promenadis ĉiuj tri kaj ekkomencis senhezita interparolado. Libunjo nur atendis la konvenan okazon. Kiu baldaŭ troviĝis. Ili iris hazarde ĉirkaŭ ia elmontra fenestro kun infanĉaretoj. Slávka en opinio, ke al tio Libunjo ne komprenos alparolis Zdeněk en Esperanto: "Nu, vi jam povus malrapide pensi pri ia, por aĉeti ĝin!"

Libunjo alrigardis ŝin senkulpe kaj en Esperanto ŝi diras: "Estas ne estas necese, ja vi promesis al mi, ke vi aĉetos ĝin kiel geedziĝfestan donacon!"

Kaj tiu ĉi frazo estis tiu longe atendita momento, je kiu Libunjo ĝojis tutan monaton. Tiuj iliaj demandesprimantaj vizaĝoj kaj nekredemaj okuloj, rekompencis al ŝi centoble ĉiujn tiujn maljustaĵojn, kiujn ŝi devis toleri en lasta tempo. Momenton estis silente, neniuj kapablis eldiri eĉ vorton. Unua el la surprizo vekigis Zdeněk. "Libunjo, ĉu vi?!?!!" "Jes, mi komencis lerni Esperanton!" - Zdeněk devis sin tre superregi, ke li ne donu al ŝi surstrate dolĉegan kison. Sed li rekompencis al si tion en la konvenaj lokoj.

Poste jam malserenigis ilian amon tute nenio kaj Libunjo estis feliĉega, kiam ili vespere promenadis kaj kiam Zdeněk priparolis al ŝi en Esperanto, ke ŝi havas la plej belajn okulojn, kiujn li iam vidis kaj ke li amas ŝin el ĉio en la mondo plej multe....

BLAK

Arabaj proverboj

La vero estas akra glavo.

Apenaŭ vi atingas supron de iu monto, tuj aperas jam la alia antaŭ vi.

La plej terura maliĉeco estas neklereco.

Unu tago en vivo de saĝulo pli valoras ol la tuta vivo de malsaĝulo.

La arto estas la arbo, kies radikoj estas kontenteco kaj kies frukto estas la paco.